

במדינה

(המשך מעמוד 24)

למיגרשיהחניה של האוניברסיטות ולראות את המכוניות המפארות שבהן נהגים הסטודנטים.

בריחות אוטובוס. אגדת-המ' כונית מלווה את הסטודנטים שנים רבות, ואיש לא העלה מעולם על רענו לברוק אותה. עד שבאו אנשי שכול עיתונה של אגודת הסטודנטים החדשה באוניברסיטת תל-אביב. הם נטלו בדייהם פינגס וטעו ויצאו למיגרשי-החניה. בשלושת מיגרשיהחניה ש' מסביב לקמפוס גילו הסטודנטים החוקרים 905 מכוניות. היה זה באחד מימי הראשון בצעריים והמיגרשים היו עמוסים במיוחד.

על מיספר זה יש להוסיף את 600 הסטודנטים הוכאים להיכנס ב' מכוניותיהם לתוך הקמפוס עצמו, וגם לקחת בחשבון כי לא כל הסטודנטים שוהים כל הזמן באוניברסיטה. אבל אסור גם לשכוח, כי לאוניברסיטה מגיעים מדי יום גם אנשים שאינם סטודנטים.

הסיכום לכן: פחות מ-10% מתוך 17 אלף הסטודנטים מגיעים לקמפוס במכוניותיהם. האחרים, שהם הרוב המכריע, נאלצים להיטלטל מדי יום באוטובוסים עמוסים לעיפה, בעיקר בקווים 24 ו-25 של דן. המשמשים מקור בלתי-נדלה לכריתות ולטיפורי הווי.

בריחות האוטובוס, כמוכן, משתנות מפאקולטה לפאקולטה. המתמטיקאים, למשל, סבורים כי קו 24 הוא המח' שה מצויינת למושג אינסוף. ההיסטוריונים, לעומתם, משוכנעים כי נהגי קו 25 פועלים על-יפי עצתו המפורסמת של אוגוסטוס קיסר: FESTINA LENTE ("הורדו לאט").

העליזות של ארידור. תוך כדי חקירה בדוק הסטודנטים גם את שנות הייצור של המכוניות. בערך רבע מהמכוניות היו מהשנים '82-83. רק כלי-רכב ספורים היו חדשים יותר, וכל האחרים היו, כמובן, בני 10 שנים. את התעלומה הסטטיסטית הסביר שכול כפשוטו: רבע מהמכוניות נקנו בשנות ארידור העליזות.

דרכי-אדם יצור מוזר מרמלה

מאחורי הרעיון עומד מורה תיכון

מתוך לבטי מייאני-מהדני צעים, נדרך כלל, פיצעי-בגרות. אצל מיכאל פאנוס (28), מורה-תיכון ומרדכי יר קוני (38), גנו, הולידו הלבטים את רעות, תנועת נוער יהודי-ערבי.

סיפר מיכאל, בן למישפחה המתגוררת ברמלה ב-750 השנים האחרונות, על נפתוליו והוויותיו הכפולות: "שלוש שנות-לימודי הראשונות עברו בבית-ספר נוצרי ברמלה. אחר-כך למדתי במשך שלוש שנים בבית-הספר הפניני-נוצרי בירושלים. כשנסגר בית-הספר, העבירו אותי הוריי לבית-גאלה, ליד בית-לחם.

שם, בין תלמידי העיירה, הייתי מיז יצור מוזר. ערבי המדבר אנגלית ועברית, ובקושי יודע ערבית. בכל הזדמנות התפארתי בידעתי השפה העברית, כנראה כדי להתבלט.

החוקתי מעמד שנתיים, ואז חזרתי הביתה, ישר לבית-ספר תיכון יהודי. (ביומי הראשון בבית-הספר היהודי התאפרתי עם תלמידי שוקרא לי ערבי מלוכלך. מנהל בית-הספר הזמין אותי לשיחה ותתם לי עצה חינוכית. אם אתה רוצה להישאר בבית-הספר, עליך להיות כמו כולם.) אמר, קיבלתי את העצה. אני, ערבי-נוצרי, בן למישפחה פאנוס המפורסמת, הכתיי ציוני טוב. כשקיבלו את הערכים — שתקתי. ביום-השיחה וביום-החזיון הייתי מפקד המיסדר. במשך ארבע שנים הייתי חבר פעיל במועצת-התלמידים. רק כבית-הספר הייתי שונה. האחים שלי לא הבינו מה אני עושה, ולמה, אבל, אצלי בראש הכל היה מסודר. אני כמו כולם. זה מה שקרא טייטש-זוהות."

יש מיסגרת. אחרי שגמרתי ללמוד, הגעתי לנווה-שלום (ישוב ליד לטרון, שבו גרות בצוותא כמה משפחות יהודיות וערביות). שם הבנתי שאני ערבי, רק ערבי, היום, כל מה שאני עושה קשור ליחסי יהודים-ערבים.

כנווה-שלום פגש מיכאל את מרדכי ירקוני, ארגוני, עובד קיבוץ רמת-החן. השניים התחילו להרהר בקול רם, איך אפשר לקרב בין יהודים וערבים? המיתרון טמון אצל בני הנוער. בנווה-שלום הם מבליים ביחד חמישה ימים, ואחר-כך שבים ומס' תגרים במקומותיהם. צריך מיסגרת שוויונית, שתפגיש אותם במשך כל השנה. המסקנה: תנועת נוער יהודי-ערבי.

כך נולדה, לפני שנה וחצי, רעות. היום מונה התנועה שישה חוגים הפרושים על-יפי חמש ערים. 200 חניכים, חציים ערבים, חציים יהודים וצוות של שמונה מרדכים — חמישה יהודים ושלושה ערבים.

איך מיקרופון. ובינתיים מתוודים עם ומתווכחים. חצי השנה הראשונה ברעות מוקדשת להיכרות אישית, תרבותית ופוליטית. חסן לומד מיהו יוסי, מי הם הוריו, מה הוא קורא ואוכל ומה דעותיו הפוליטיות. יוסי לומד להכיר את חסן. אחר-כך מתווכחים על נושאים אקטואליים, כותבים מיכתבים למערכת, מבקרים בתערוכה של בני-הכפר ולומדים מה נעשה ברחוב, בעזרת תרגילים מעשיים, כמו זה שנערך בתחילת מלחמת הלבנון.

חברי רעות ביקשו מעוברים ושבים ברחוב דיוגוף בתל-אביב לחתום על הצהרת התנדבות לפלאנגות. מאת חתמו. ברעות נדהמו. ונותרו נדהמים

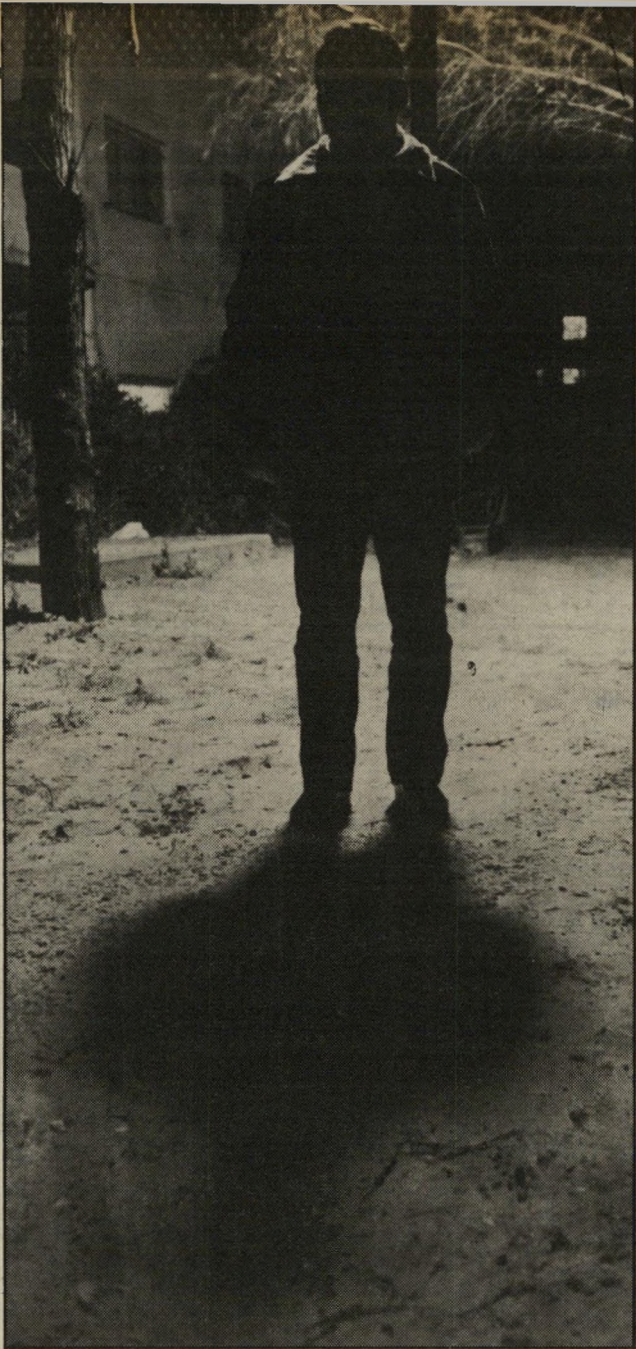
איש רעות פאנוס מכור לעניין

גם כשחניכה יהודיה חורה בתשובה והודיעה שאם תקום מדינה פלסטינית, היא תרוש מדינה יהודית נקיה מערבים. אמרה ועובה. "הרגישה של דיעות כאלה אין מקום אצלנו". הסביר מיכאל.

וכמוכן, קיימת הבעיה הכספית. התנועה מתפרנסת מימי-עבודה צ'קרי בוצים, מעבודת קואופריטיב של שישה גננים, שמרדכי עומד בראשו, ומתרר מות. אין מאחורינו מנגנון כספי ענק, כזה העומד לרשות כל תנועות-הנוער בארץ. תיכננו עצרת כביכר-מלכי-ישראל בתל-אביב, רצינו שהחניכים שלנו יקראו לכל בני-הנוער להצטרף אליהם. אבל לא היה לנו כסף למיקרופון, או ביטלנו.

והדבר הכייקשה — חסרים לנו מרדכים. בעיקר ערבים. יהודים מוכים נים להתנדב. ערבים — לא. הערבים הם חומרי-גלם, חולמים על פונטיאק ווילה ולא מוכנים להשקיע בעבודה ללא שכר. התלמידים של ברמלה חושבים שאני משוגע. בית שלי נחשב לבטלן תימהוני. בשביל הוריי, מי שלא מביא הרבה כסף הביתה — הוא לא גבר.

אבל אני, מה לעשות, מכור לעניין. חצי שבוע מלמד בשכר, בתיכון ברמלה, וחצי שבוע מסתובב בכל רחבי-הארץ, בהתנדבות, מסביר, מנסה לסחוף אחריי."

למחרת הגיעה המישטרה ועצרה אותי. הם לקחו את המדים שאמא הספיקה לכבס והאשימו אותי שאנסתי איזו תלמידת-תיכון, שעמדה בתחנת אוטובוסים ברחוב המסגר. שום דבר לא עזר, אף מילה שאמרתי לא התקבלה כאמת, צעקו עליי, חקרו אותי ביום ובלילה ובסוף העמידו אותי למישפט. "הילדה בעלת-הצמות, שעלתה על דוכן-העדרים וסיפרה כי אנסתי אותה, היתה כלי-כך משכנעת, שכמעט הא' מנתי בעצמי לסיפורה. לולא ידעתי כי מעולם לא אנסתי מישהי ומעולם לא ראיתי את הילדה הזו. עד שעלתה על דוכן-העדרים, הייתי משתכנע שאנסתי אותה."

אחותו של אורי פרצה בבכי. "שנים אנחנו מנסים לטהר את שימך, עירערנו לבית-המישפט העליון, ביקשנו מישפט-חוזר ופנינו אפילו בבקשת חנינה לנשיא-המדינה, אבל שום דבר לא עזר. אתה יושב כבר חמש שנים ועוד שלוש שנים תשתחרר ממילא, אחרי ריצוי שני-שלישים מעונשך. אז כעת היא באה, המנוולת הזאת, ומספרת את ה'אמת', התייפחה האחות.

לימודים ודיסקוטק

וא תקרא את העדות שמסרה במישטרה, היא תסביר בדיוק מה קרה אז ומדוע המציאה את כל הסיפור. אורי רכן על צילום עדותה של ציונה במישטרה וקרא אותה בקול. **להלן עדותה:**

אני, ציונה רונן, 22, מתגוררת בתל-אביב, מאשרת כי באתי למישטרה היום מרצוני החופשי, כדי לספר את הסיפור המעיק על מצפוני מזה שנים. אני רוצה להודות בעדות-שקר שמסרתי במישפטו של אורי נמרי לפני חמש שנים, כאשר התלוננתי כי אנס אותי. הוא נידון אז ל-12 שנות-מאסר ועדיין מרצה את עונשו. רמותו רודפת אותי עד היום. בחלומות בלהה הוא מופיע פצוע ושותת-דם. מחזיק את העוזי שלו, מכוון אותו אליי ושואל למה עשיתי לי את זה?

הרבה פעמים חשבתי ללכת למישטרה ולהודות בכל. אבל היו שני דברים

"בחדתי שאבי יכה אותי... המצאתי סיפור על אונס וחרטתי בזיכרוני את דמותו של החייל שעמד בתחנת האוטובוס... לא האמנתי שיחכסו אותי"

שמענו בעדי, חששתי מאוד מהעונש שאקבל בגלל עדות-שקר, אני יודעת שזו עבירה חמורה ואני עלולה להיכנס לבית-הסוהר, וגם חששתי מתגובתם של הוריי, שלמענם המצאתי אז את כל השקר הזה.

התלבטתי חמש שנים, עד שהציטרפתי לפני חורשיים לכת שומרי המשיח. החברים החדשים בכת עובי רים טיקסי-קבלה, צריך להתוודות על חטאים שעשינו בעבר ולכפר עליהם. פיתאום הבנתי שזו ההזדמנות ששלח לי אלוהים כדי לכפר על העוול הנורא שעשיתי לאורי. לכן החלטתי לבוא ולספר את כל האמת, אפילו אם אאלץ ללכת למאסר.

אני ממישפחה שומרת-מסורת, ש' הקפידה מאוד על מוסר וצניעות. אחרי תי הגדולה קיבלה מכות-רצח מאבי, כאשר חזרה ערב אחד מאוחר, והיא ברהה מהבית. אני החלטתי שאצא עם בחור רק כשתר ואיש לא יידע על כך. הייתי נוהגת ללכת לחברות ללמוד, ויוצאת משם לדיסקוטק לשעה קצרה. הייתי חוזרת הביתה כאילו רק עתה סיימתי את הלימודים עם החברה. בדרך כלל זה עבד. הוריי לא תפסו אותי אף פעם.

כאותו ערב נסעתי ללמוד עם חברה שגרה בחולון. יצאתי מביתה בערך ב-9 והלכתי עם חברתי הקבועה ליציאות כאלה. רותי, לדיסקוטק ליד רחוב ה' מסגר.

הביתה לחופש מהצבא, באתי בטרמפים עד רחוב המסגר בתל-אביב. כבר היתה שעתי-לילה מאוחרת, ואני עמרת ליד תחנת-אוטובוס לכיוון חולון. ביד הח' זקתי את העוזי שלי ואת התרמיל, לא ראיתי אף אחד ולא דיברתי עם איש. "מכונית פרטית לקחה אותי משם עד חולון, נכנסתי בשקט הביתה כי מפתח שהיה לי בכיס והלכתי לישון.

אתה מכיר אותי? הפרקליט אריה כהן הרים את עיניו מעל ערימת התיקים שבהם היה שקוע והביט בעצמה שעמדה לפניו. הוא סקר בעיניו את גיורתה הרקה, שהיתה עטופה בשימלה לבנה רחבה, רקומה פרחים, ואת שיערה הפזור ובו פרח ציפורן לבן. לא, אני לא חושב שאני מכיר אותך, אמר לה.

אני ציונה רונן, אמרה הצעירה וחיכתה עד שהזיכרון כבש את מקומו בעיניו של הפרקליט. כן, אני זוכר אותך, את היית ילדה חמודה בתל-בושת של בית-הספר תיכון כאשר ראיתי אותך לאחרונה? ציונה התיישרה על כיסא פנוי ש' עמד ליד השולחן ואמרה לפרקליט: "אתה זוכר שהתלוננתי על אונס והייתי עדת-תביעה במישפט שניהלת נגד אורי נמרי?" הפרקליט עצם את עיניו ואמר: "זה היה לפני חמש שנים, את היית עדת-תביעה נהדרת, והנאשם נידון אז לעשר או 12 שנות מאסר."

אבל הכל היה שקר. אני רוצה לחדש את המישפט כדי שאורי ייצא זכאי. הוא לא אנס אותי, הכל היה דמיון. הפרקליט הביט בה כהלוום-דעם: "חיורי על דב' ריק, בבקשה" מילמל. אורי נמרי חיכה לביקור השבועי של בני-מישפחה ומכרים בחורר-הקבלה של בית-הסוהר. אחותו התפרצה דרך הדלת ורצה אליו נרגשת, "אורי, זה קרה